ชื่อเรื่อง การพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้นำชุมชนเมือง กรณีศึกษาเทศบาลเมือง ามหาสารคาม

นางศศิธร เชาวรัตน์ **ปริญญา** ปร.ค. (ยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค) ผู้วิจัย กรรมการที่ปรึกษา คร.ชาตรี ศิริสวัสดิ์ ประธานกรรมการ กรรมการ

รศ.คร.สุวกิจ ศรีปัคถา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้วิธีคิดแบบอริยสังและการรู้คิด และเปรียบเทียบความสามารถค้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณและคุณสมบัติที่เอื้ออำนวยต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยรวมและเป็นราย ค้านหลังการฝึกอบรมของผู้นำชุมชนเมือ<mark>ง สังกัดเทศบาลเมือง</mark>มหาสารคาม โดยได้จากการสุ่ม ์ ตัวอย่างแบบเจาะจง 30 คน จำแน<mark>กตามตัวแ</mark>ปรด้าน<mark>เพศ ระดับ</mark>การศึกษา และระดับประสบ การณ์การเป็นผู้นำชุมชนเมือง เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรมการคิดอย่างมี วิจารณญาณ โดยใช้วิธีคิดแบบอริยสัจและการรู้คิด แผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน สำหรับ ฝึกอบรมแผนละ 6 ชั่วโมง แบบทคสอบความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบบวัด ลักษณะนิสัย The California Critical Thinking Disposition Inventory และแบบสังเกต สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ใด้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ สมมติฐานใช้ Paired t-test, F-test (One-way ANOVA และ One-way MANOVA) ผลการวิจัย พบว่า

- 1. แผนจัดการเรียนรู้หลักสูตรฝึกอบรมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้วิธีคิดแบบ อริยสังและการรู้คิด มีดัชนีประสิทธิผลโดยรวม เท่ากับ 0.7022
- 2. ผู้นำชุมชนเมือง โดยรวม มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการคิดอย่างมื วิจารณญาณ โดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน ใด้แก่ การตัดสินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล และการสังเกต การนิรนัย การอุปนัย การระบุและการยอมรับข้อสันนิษฐานเบื้องต้น และการ นิยามศัพท์ และมีคะแนนเฉลี่ยคุณสมบัติที่เอื้ออำนวยต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยรวมและ เป็นรายด้าน 6 ด้าน ได้แก่ การแสวงหาข้อเท็จจริง ใจกว้าง การวิเคราะห์ ความมั่นใจในการคิด

อย่างมีวิจารณญาณ ความอยากรู้อยากเห็น และวุฒิภาวะในการตัดสินใจ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่มีความ เป็นระบบ ไม่เปลี่ยนแปลงจากก่อนการฝึกอบรม

3. ผู้นำชุมชนเมืองที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระดับประสบการณ์การเป็นผู้นำ ชุมชนเมืองต่างกัน มีความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยรวมและเป็นรายค้าน และ มีคุณสมบัติที่เอื้ออำนวยต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยรวมและเป็นรายด้าน หลังการฝึก อบรม ไม่แตกต่างกัน (p > .05) ยกเว้นผู้นำชุมชนเมืองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความ สามารถด้านการตัดสินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลและการสังเกตมากกว่าผู้นำชุมชนเมือง ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

13



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY TITLE: A Development of Urban Community Leaders' Critical Thinking:

A Case Study of Muang Maha Sarakham Municipality

AUTHOR: Mrs. Sasithorn Chaowarat DEGREE: Ph.D. (Regional Development Strategies)

ADVISORS: Dr. Chatri Siriswat Chairman

Assoc.Prof. Dr. Suwakit Sripathar Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2011

ABSTRACT

The research aimed to develop the critical thinking training curriculum based on Ariyasacca thinking method (the four noble truth) and the metacognition, and to compare critical thinking abilities and critical thinking disposition as a whole subscales and in each subscale of 30 Maha Sarakham urban community leaders, who were purposively selected and were classified into gender, education level, and working experience level. The instruments of the study included the critical thinking training curriculum based on Ariyasacca thinking method and the metacognition; 8 plans of learning organization, each for 6 hours of training; the critical thinking ability test, the California critical thinking disposition inventory, and the observation form. The collected data were analyzed using mean, percentage, and standard deviation; and paired t-test, F-test (One-way ANOVA and One-way MANOVA) were employed for testing hypotheses. The findings revealed the following:

- 1. The plans of learning organization of the critical thinking training curriculum based on Ariyasacca thinking method and the metacognition had a general effectiveness index of 0.7022.
- 2. The urban community leaders as a whole showed gains in the critical thinking abilities as a whole and in 5 subscales: creditability of sources and observations, deduction, induction, assumption identification, and definition; and gains in the critical thinking disposition as a whole and in 6 subscales: truth seeking, open-mindedness, analyticity, critical thinking confidence, inquisitiveness, and maturity of judgment before

training at the .05 level of significance. However, they did not gain in the subscale of systematicity before training.

3. The urban community leaders with different genders, education levels, and working experience levels did not differently indicate the critical thinking abilities as a whole and in each subscale and the critical thinking disposition as a whole and in each subscale (p > .05). Except the urban community leaders with a bachelor degree level had the ability of creditability of sources and observations higher than those with the lower bachelor degree level at the .05 level of significance.

